

Államhatalom

Az **államhatalom** az osztálytársadalmakban alapvetően az uralkodóosztály osztályérdekében működik. Az államhatalom alapvető célja az uralkodóosztály osztályérékének a megvédése, az osztályellenség elnyomása, a képviselőik szabadságjogainak akár a szélsőséges korlátozása is.

Az osztálytársadalmakban a demokrácia alapvetően az uralkodó osztály(ok) érdekegyeztetési, érdek érvényesítési lehetősége, azonban a diktatúra különböző formái is az uralkodó osztály(ok) érdekét valósítja meg, amely alapvetően az osztályellenség elleni hatalmi eszköz.

A kapitalista államhatalom alapvető feladata a kapitalista kizsákmányolás érdekében a társadalmi forma védelme, a bér-rabszolgaság fenntartása, ennek érdekében azonban az emberi jogok törvényes megsértése valósul meg.

A kapitalista gazdaság csak az emberi jogok megsértésével, a bér-rabszolgasággal működik. Ennek alapja a termelőeszközök magántulajdona, a szocializmus ezt törli meg.

A kapitalizmus a kizsákmányolás érdekében az államhatalom támogatásával a társadalmi tudatot befolyásolja a felépítményével, a világnézetének az erkölcsének a monopóliumával.

A **szocialista államhatalom** a bér-rabszolgaság eltörlésével, a kollektívizmussal, a valódi, a gazdasági-politikai-társadalmi egyenjogúságon alapuló **szocialista demokrácia** megvalósításával törvényesen védi az emberi- és a szabadságjogokat. A szocializmus védelmét a joguralommal a proletárdiktatúra támogatja, a társadalmi tudatot a felépítményével a tudományos világnézetre alakítja.

Marxista fogalomlexikon

Alap és felépítmény: a társadalom alapja: a gazdasági szerkezet, a termelési viszonyok összessége, amit végső soron a termelőerők fejlődése határoz meg.

A felépítmény: az alapnak megfelelő politikai, filozófiai, jogi, erkölcsi, művészi, vallási nézetek és ezeknek megfelelő intézmények, szervezetek összessége. Ezek közül döntő szerepe van az **államhatalomnak**.

A fejlődés során az alapnak van elsődleges szerepe, ugyanakkor a felépítmény is aktív szerepet játszik a társadalom fejlődésében, visszahat az alapra, gyorsítja vagy akadályozza a fejlődést. Különösen fontos szerepe van a szocialista társadalom felépítményének, amely segíti a szocializmus gazdasági alapjainak lerakását.

Állam: az uralkodó osztály politikai hatalmának legfőbb szerve, amelynek feladata az uralkodó osztály érdekeinek védelme, a fennálló termelési és társadalmi viszonyok fenntartása, **a vele szemben álló társadalmi-politikai erők elnyomása**, a társadalom ügyeinek az uralkodó osztály érdekeinek megfelelő intézése és irányítása, az uralkodó osztály érdekeinek védelme külső erőkkel szemben.

Jellegét és céljait végső fokon a gazdasági rendszer határozza meg. Az állam az uralkodó osztály hatalmát különböző erőszakszervezetek és intézmények (hadsereg, rendőrség, büntetőszervek, hivatali apparátus) rendszerével biztosítja.

Az állam történelmi kategória: a kibékíthetetlen osztályellentétek terméke és megnyilvánulása. A szocialista forradalom megsemmisíti a volt uralkodó osztály államhatalmát és megvalósítja az új típusú **szocialista államot**, amely a dolgozó többség hatalmát biztosítja. A **szocialista állam** nélkül nem lehetséges a szocializmus felépítése, az osztálykülönbségek teljes felszámolása, az osztály nélküli kommunista társadalom elérése. ... A szocializmus megszilárdulása és fejlődése eredményeként az erőszakszervezetek fokozatosan elvesztik jelentőségüket, míg az állam, gazdasági-szervező és kulturális-nevelő funkciói még sokáig nélkülözhetetlen lesznek; az állam sok funkciója fokozatosan a társadalmi szervezetek kezébe megy át.

„Az **államhatalom** olyan fogalom, amely az állam rendelkezésére álló hatalmi eszközöket jelenti. Ezek az eszközök lehetnek jogi, politikai, gazdasági vagy katonai jellegűek.“